

Pražský právní podzim - Konference o přiměřenosti právní regulace

Tisková zpráva

V Praze se uskutečnila konference Přiměřenost právní regulace, nad níž převzala záštitu ministryně spravedlnosti v demisi Marie Benešová. Na konferenci se sešli soudci, státní zástupci, advokáti, notáři i exekutoři, právníci z podnikové sféry i akademických kruhů, legislativy i exekutivy a další osobnosti.

S hlavními projevy na konferenci Přiměřenost právní regulace vystoupili místopředseda Nejvyššího soudu ČR Roman Fiala (Přiměřenost jako princip soudcovské úvahy), prorektor VŠMIEP Karel Eliáš (Nový občanský zákoník a ideál prostřední jasnosti), advokát Tomáš Sokol (Vláda práva a její meze), předseda Nejvyššího správního soudu Josef Baxa (Skrývá se v interpretační a aplikační činnosti správního soudnictví regulace moci výkonné?), advokát František Korbel (Pozitivní a kritické stránky modernizace právního řádu) a soudce Nejvyššího správního soudu, čestný prezident Soudcovské unie Jan Vyklický (Přesvědčivost jako podmínka soudcovského rozhodování). Inspirativní úvodní slovo přednesl přední právní historik Michal Skřejpek z pražské právní fakulty. V diskusi poté vystoupily dvě desítky významných právníků z oblasti teorie, legislativy i praxe.

Moderátor konference Karel Havlíček shrnul v úvodu základní body, o které opírá svůj přístup k podstatě tohoto tématu: „1. Společnost nesmí usilovat o právní regulaci jiných vztahů než společenských. Když začne právo – dokonce na úrovni zákona – regulovat kovové skříně soudních komisařů nebo pověstné zakřivení banánů, jsme na cestě do pekel. 2. Společnost nemá usilovat o právní regulaci těch společenských vztahů, které se normativní regulací ze své podstaty vymykají. Různé formy citů – lásky nebo nenávisti – lze nanejvýš zakázat, jiná právní regulace – ať už normotvornou, či rozhodovací činností – nemá naději na dlouhodobý úspěch. 3. Společnost nemá usilovat o právní regulaci společenských vztahů, pro které postačí regulace méně složitými normativními systémy. Zdvořilost nikdo právem nevybuduje a omezením množství vody ve splachovači se nezlepší ani životní prostředí, ani hygiena. 4. Tam, kde je právní regulace nezbytná, je třeba ji podrobit testu přiměřenosti. Právo má své místo tam a v takové míře, aby ještě spolehlivě plnilo svou regulativní funkci, ale aby zároveň co nejméně zatěžovalo své adresáty. Hodně, mnoho, ba přemnoho práva není zárukou lepšího práva, nýbrž s jistotou přinejmenším předzvěstí bezpráví.“

„Shoda panuje v tom,“ shrnuje Karel Havlíček, „že přiměřenost právní regulace je mimořádně důležitým fenoménem práva. Nemáme zcela identické názory na to, zda a do jaké míry se daří přiměřenost dodržovat v samotné normotvorbě a do jaké míry v interpretační a aplikační činnosti různých orgánů včetně soudů. Ne zcela zůstala zodpovězena také otázka kritérií přiměřenosti. To je ale zákonitě: jde o velmi komplexní a složitý problém a bude zřejmě nějakou dobu trvat, než se i doktrína přikloní k nějakému konzistentnímu názoru, a to bez ohledu na skutečnost, že například v praxi Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu se s pojmem přiměřenosti běžně pracuje a určitý kritériální systém se zde uplatňuje. Zřejmě se budeme muset zamýšlet nejen nad kvalitativní, ale i kvantitativní stránkou tohoto problému. Nejde totiž jen o to, co normotvorba do právního řádu vnáší, ale také o to, kolik pravidel přináší. V aplikační praxi se pak objevují další souvislé problémy, například to, jak přiměřenosti hmotného práva odpovídá či neodpovídá přiměřenost procesního

rámce, v němž se toto právo uplatňuje. Zde se otázka přiměřenosti právní regulace bezprostředně setkává s otázkou přijatelnosti práva. Dalším závažným bodem je identifikace zdrojů práva, neboť tu nepochybně existují objektivní i subjektivní faktory, které míru přiměřenosti právní regulace ovlivňují. Jedna věc je například těžko popiratelný fakt, že z evropského zdroje vstupuje do domácího právního řádu mnoho zbytečných či přinejmenším nadbytečných prvků, druhá věc stejně neoddiskutovatelná skutečnost, že postup podle hesla „je třeba být papežštější než papež“ příliš často charakterizuje domácí praxi. Takto bychom mohli pokračovat. Pokud společnost organizovaná ve stát založený na právních principech chce právo účinně vymáhat, je zapotřebí, aby k tomu přistupovala moudře, citlivě a s rozumem v normotvorbě, interpretaci a aplikaci právní regulace. To platí také ve všech souvislostech tématu přiměřenosti právní regulace.“

V loňském roce se odborné veřejnosti představil rozsáhlý projekt Pražský právní podzim, jehož zakladatelem a pořadatelem je Havlíček Brain Team. Do rámce projektu byla tato konference zařazena. Od počátku se stala jednou z jeho nejvýznamnějších akcí a všechny parametry týkající se tématu i složení účastníků nasvědčují, že si toto privilegované postavení uchová i v letos. Hlavními partnery Pražského právního podzimu jsou Soudcovská unie ČR a Magistrát hlavního města Prahy, hlavním mediálním partnerem časopis Právní rádce. Hlavní záštitu nad celým projektem převzali prezident Soudcovské unie Tomáš Lichovník, nad společenskou částí projektu pražský primátor Tomáš Hudeček a nad odbornou částí radní pro legislativu Lukáš Manhart.

Konferenční projekt katedry práva Vysoké školy manažerské informatiky, ekonomiky a práva Přiměřenost právní regulace obsahově zajistila kancelář Havlíček Brain Team. V minulých dvou letech byla témata Kriminalizace jako fenomén soudobé společnosti (2011) a Vykonatelnost práva v České republice (2012).

Další akce Pražského právního podzimu 2013 - k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [Stabilizace M&A trhu v Evropě pokračuje, druhé letošní čtvrtletí slibuje oživení](#)
- [LEAGLE.ONE: Když spor nemusí skončit u soudu: proč byznys volí arbitráž](#)
- [Nová éra práce: České a slovenské firmy hledají funkční spolupráci lidí a AI. Klíčová je firemní kultura a důvěra](#)